

В ЄС енергетична реформа зайшла в глухий кут через вугільні електростанції

Посли країн ЄС продовжують переговори, щоб досягти угоди у червні. Країни Євросоюзу не змогли узгодити нові правила для реформи ринку електроенергії, яка покликана унеможливити повторення енергетичної кризи 2022 року та стрімке зростання цін на енергію.

Конфлікт стався через продовження субсидії для вугільних електростанцій, повідомляє Reuters.

В матеріалі підкреслили, що ця реформа покликана зробити ціни на електроенергію більш стабільними. Після узгодження спільної позиції країни повинні узгодити остаточний закон з Європарламентом.

Зазначається, що переговори були ускладнені пізньою пропозицією Швеції, яка головує в ЄС на ротаційній основі. Вона передбачала дозвіл для країн на продовження дії механізму субсидій для вугільних електростанцій, які платять виробникам за утримання потужностей в режимі очікування, щоб уникнути відключень електроенергії. Так Польща, яка отримує близько 70% електроенергії з вугілля, може потенційно продовжити свою схему підтримки таких електростанцій до 2028 року.

Міністрка енергетики Швеції Ебба Буш сказала, що стабільне виробництво електроенергії в Польщі, яка межує з Україною, дозволить підтримати їй резервну енергію.

В матеріалі підкреслили, що низка країн, зокрема Австрія, Бельгія, Німеччина та Люксембург, виступили проти, заявивши, що цей крок підрве цілі Європи щодо боротьби зі зміною клімату.

В Reuters розповіли, що пропозиція дозволить тимчасово скасувати обмеження на викиди CO₂. Це дозволить вугільним електростанціям працювати у разі відсутності достатньої кількості низьковуглецевих потужностей, якщо Європейська комісія схвалить таке виключення.

«Для деяких із нас безпека означає потужність ринків», — заявила міністрка клімату Польщі Анна Моськва.

В матеріалі наголосили, що вугілля є викопним паливом з найбільшим викидом CO₂. Його використання повинно різко скоротитися до 2030 року, щоб уникнути найбільш серйозних наслідків зміни клімату.

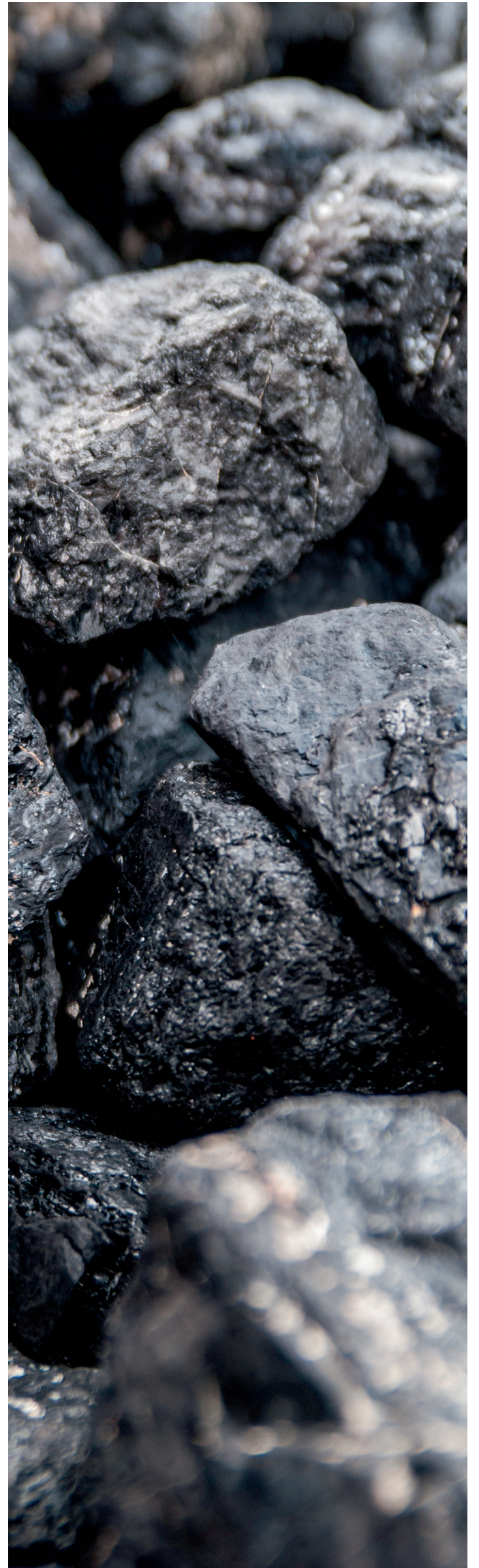
В Reuters розповіли, що послы країн ЄС продовжують переговори, щоб досягти угоди у червні.

Зазначається, що міністри також намагалися узгодити правила, що регулюють державну підтримку відновлюваних та атомних електростанцій, оскільки Німеччина та Франція розходяться з цього питання.

Представники Німеччини, Австрії та Нідерландів заявили, що дозвіл, який пропонуватиме контракти з державою на постачання електроенергії за фіксованою ціною як існуючим електростанціям, так і новим, може призвести до викривлення єдиного ринку ЄС.

Нагадаємо, послы країн ЄС уклали угоду щодо знакового закону про відновлювану енергетику після того, як Єврокомісія погодилася звільнити певні аміачні заводи від цілей щодо використання відновлюваного палива.

Джерело: Reuters

На Київщині встановили сучасне обладнання для переробки органічних відходів

Така переробка значно зменшує кількість відходів, що потрапляє на сміттеві полігони

На Київщині підприємство «Обухівміськвотресурси» встановило нове обладнання для переробки органічних відходів Tiger Derak.

Це перше подібне обладнання в Україні, яке дозволяє розділити відходи на суху та вологу фракції для подальшого перероблення та вироблення газу, повідомляє ПП «Обухівміськвотресурси» у Facebook.

В повідомленні розповіли, що це підвищить рівень сортування сміття в Україні. А також значно скоротить негативний вплив сміття і відходів на навколишнє середовище, ґрунти, підземні і поверхневі води тощо. Окрім того, така переробка значно зменшує кількість відходів, що потрапляє на сміттеві полігони.

Зазначається, що сировину для сортувальної машини підготовлюють чотири сортувальники, які відсортовують текстильні та абразивні матеріали. Адаже скло та каміння можуть пошкодити обладнання.

В повідомленні пояснили, що підготовлені відходи потрапляють у машину через похилий

конвеєр потрапляють у магнітний сепаратор та самоочисний магніт. У центрифугі, тобто робочій зоні, сировина розділяється на дві фракції:

- легка сировина з упаковки та полімерів піднімається вгору та підлягає подальшій переробці;

- друга, тобто важка фракція, залишається в центрифугі. Ударні лопати подрібнюють такі відходи до консистенції пюре.

“Постійне вдосконалення у професійній галузі та поліпшення довкілля — це місія нашого підприємства!”, – підкреслили у повідомленні.

Нагадаємо, на Закарпатті у селі Яноші розпочали підготовчі роботи з будівництва смітте-сортувального заводу.

Раніше, міністр захисту довкілля та природних ресурсів Руслан Стрілець заявив, що усі сміттеві полігони потрібно закрити, рекультивувати й забути про них як про страшний сон.

Джерело: ecopolitic

На Львівщині хочуть переобладнати вугільні шахти під індустріальний парк та СЕС

У громаді також планують побудувати вітрові електростанції та сміттепереробний завод

На Львівщині у Червонограді розробили проєкт індустріального парку на території вугільних шахт, які підлягають закриттю у рамках трансформації вугільних регіонів.

Про це розповів міський голова Андрій Залівський, додавши, що громада виділила близько 110 гектарів земель для розміщення СЕС, повідомляє Інтерфакс-Україна.

Він підкреслив, що проєкт покликаний залучити інвестиції у розвиток нових бізнесів, які могли б замінити розташовані на території громади вугледобувні підприємства. Адаже з 12 шахт у громаді залишилося шість, на яких працюють понад 6,5 тисяч людей. Територія парку сягатиме 80 гектарів з додатковими 20 гектарами територій самих шахт.

«Місто відкрите до співпраці та інвестицій, готове віддавати землю на пільгових умовах, оскільки індустріальний парк це дозволяє», – закликав інвесторів Залівський.

Він розповів, що у парку можна відкрити фабрики з виробництва сонячних панелей, теплових насосів та супутніх товарів для обслуговування вітрової енергетики.

За його словами, “розхідники” для вітрової енергетики будуть дуже важливими, адже в громаді у 2024 році планують почати будівництво двох ВЕС.

«Також на території однієї з шахт ми плануємо завод з переробки твердих побутових відходів, оскільки є проєкт, і можливе виготовлення біогазу та біометану», – сказав міський голова.

Залівський наголосив, що у разі відкриття виробництв інженерно-технічний персонал шахт міг би перейти на нові підприємства. У громади великий ресурс робочої сили і вже розпочато підготовку та перепідготовку кадрів. Так у 2022 році вже почали навчання за спеціальністю фахівця з ремонту сонячних панелей. У 2023 році планують відкрити нові спеціальності, пов'язані з альтернативними джерелами енергії.

Він додав, що Червоноград є індустріальним серцем Львівської області, адже це єдина громада, яка обрала промисловість як основу розвитку.

Зазначається, що Червоноград був обраний для реалізації пілотного проєкту з трансформації вугільних регіонів України в рамках проєкту «Підтримка структурних змін у вугільних регіонах України», який фінансує уряд Німеччини та реалізується GIZ Україна.

Нагадаємо, заміністра енергетики Ярослава Демченков заявив, що на закритих вугільних шахтах, зокрема у Львівській, Донецькій та Луганській областях, можна створити кластери сталої енергетики.

Джерело: Інтерфакс-Україна

Екокомітет рекомендував Раді ухвалити скандальний законопроєкт №8410 “Про ОВД”

Законопроєкт, попри низку перспективних змін, містить і негативні норми

Комітет з питань екологічної політики та природокористування рекомендував Верховній Раді прийняти у другому читанні та в цілому урядовий законопроєкт №8410 “Про внесення змін до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», який зазнав широкої критики з боку громадськості.

Документ спрямований на удосконалення та цифровізацію процедури ОВД, повідомляє представник уряду у Верховній Раді Тарас Мельничук у Telegram.

Він зазначив, що законопроєкт передбачає:

- скорочення строків процедури ОВД;
- зменшенням дискреційних повноважень органу при прийнятті рішень під час процедури ОВД.

Як відомо, громадськість розкритикувала законопроєкт через ускладнення процедури ОВД. Окрім того, у документі не враховані зауваження та пропозиції громадськості, а також не опрацьована низка негативних норм.

Президентка Асоціації професіоналів довкілля РАЕУ, засновниця Офісу сталих рішень Людмила Циганок розкритикувала законопроєкт та позицію Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів. В документі не враховані зауваження щодо:

- правової визначеності «невідповідність поданих документів вимогам законодавства»

щодо розкриття норм «законодавства» з чіткою конкретизацією їх змісту;

- фактичного ототожнення надання висновку з ОВД, у якому визначена недопустимість провадження планової діяльності, з процедурою відмови у видачі висновку ОВД, оскільки за наслідками вказаних рішень планована діяльність не реалізується;

- можливості інформування суб'єктів господарювання про наявність таких зауважень та пропозицій уповноважених органів, за результатами консультацій, а також порядок їх отримання і врахування при здійсненні оцінки впливу на довкілля щодо планованої діяльності;

- не в повній мірі не відповідності аналізу регуляторного впливу (АРВ) до проєкту Закону вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308.

Варто зауважити, що зміни процедури ОВД завжди викликають масштабні дискусії серед всіх зацікавлених сторін. Однак новий законопроєкт, попри низку перспективних змін, містить і негативні норми.

Джерело: ecopolitic

На Закарпатті хочуть побудувати першу у світі безплотинну ГЕС

Безплотинна ГЕС у 20 разів дешевша за дериваційну та у сотні разів – за плотинну

На Закарпатті можуть побудувати першу у світі безплотинну ГЕС, яку запатентували четверо мукачівців.

Пілотний проект у разі погодження матиме потужність до 50кВт/год, повідомляє Закарпатська обласна рада у Facebook.

Голова громадської організації «Гідро Енерго Екологія Карпат» Івана Котурбача, якій належить патент, пояснив, що такі ГЕС одночасно вирішують 2 проблеми, а саме:

- відведення води при підтопленні ділянок під час паводків;
- власне вироблення електроенергії.

Зазначається, що пілотний проект покликаний продемонструвати роботу ГЕС та її безпечність для природи. Надалі такі проекти планують масштабувати.

За словами розробників, безплотинна ГЕС у 20 разів дешевша за дериваційну та у сотні разів – за плотинну. Окрім того, таку ГЕС можна побудувати у 20 разів швидше.

В повідомленні розповіли, що автори презентували розробку голові Закарпатської обласної ради Володимирі Чубірку. У разі погодження та необхідних інвестицій проект пройде процедуру оцінки впливу на довкілля, розробку кошторису та громадські слухання.

Зазначається, що безплотинну ГЕС можуть побудувати на одній з кількох локацій на ділянках з необхідними перепадами і об'ємами води:

- на річці Латориця – від села Латірка до Мукачева в районі сіл Ганьковиця, Підполоззя, поблизу мотелю-ресторану Chalet;

- вздовж русла річки Уж – від Ужжа до Ужгорода.

За словами науковців з Інституту екології Карпат НАН України безплотинні ГЕС безпечні для довкілля. Також в Національному університеті водного господарства та природокористування дали заключення про екологічність та доцільність використання авторської розробки на території Карпатського регіону.

Зазначається, що на Закарпатті завдяки річкам виробляє 1% можливого об'єму електроенергії. Безпечні ГЕС на стрімких гірських річках можуть допомогти Україні подолати енергетичну кризу.

Нагадаємо, швейцарський стартап Energy Vault планує у червні 2023 року завершити будівництво двох гравітаційних батарей, які зможуть накопичувати "зелену" енергію з ефективністю передачі в обидві сторони понад 80%.

Раніше, у Фінляндії запустили в роботу піщану батарею компанії Polar Night Energy на електростанції Ватаянкоскі, яка зберігає 8 МВт-год теплової енергії. У листопаді 2022 року вона почала віддавати тепло для опалення та підігріву води.

Джерело: ecopolitic

У Києві половина міських пляжів виявилася небезпечною для купання

У 2023 році у Києві не відкриватимуть пляжний сезон

У Києві виявили бактерії та забруднення у воді шести водойм на міських пляжах під час планових моніторингових досліджень.

Про це повідомляє Київський міський центр контролю та профілактики хвороб у Facebook.

Зазначається, що дослідження проводили 12-18 червня за договором з КП «Плесо». Воно показало:

- перевищення індексу лактозопозитивної кишкової палички (ЛКП) – на пляжах «Тельбін», «Золотий»;

- невідповідність санітарно-хімічним показникам – на пляжах «Райдуга», «Галерний», «Вербний», «Пуща Водиця»;

- перевищення біологічного споживання кисню (БСК5) – на пляжі «Тельбін»;

- землистий та рибний запах – на пляжі «Райдуга».

В повідомленні підкреслили, що вода відповідає чинним нормативам по всім показникам на таких пляжах:

- «Дитячий»;

- «Передмісна Слобідка»;

- «Венеція»;

- «Веселка»;

- «Чорторий»;

- озеро «Троєщина».

Варто зауважити, що у КМДА попередили, що у 2023 році у Києві не планують відкривати пляжний сезон. Людям рекомендують утриматися від відвідування пляжів, адже там відсутні укриття.

Нагадаємо, у Києві комунальники прибрали з територію Молодіжного пляжу незаконно встановлену бетонну споруду розміром близько 850 метрів.

Як повідомляла ЕкоПолітика раніше, дослідження науковців з Київського науково-дослідного інституту судових експертиз показало, що вода та ґрунти Київщини забруднені залишками вибухових речовин, хімікатами та паливно-мастильними речовинами.

Джерело: Ecopolitic

У разі доведення вини тварин вилучать

На Закарпатті у приватному зоопарку поблизу Мукачева екоінспектори виявили факти жорстокого поводження з тваринами, адже їх утримували в дуже малих вольєрах.

Порушникам загрожує адміністративна та кримінальна відповідальність, яка передбачає покарання до 8 років позбавлення волі, повідомляє Державна екологічна інспекція у Закарпатській області у Facebook.

Зазначається, що екоінспектори проводили заходи із запобігання правопорушень щодо жорстокого поводження з дикими тваринами. Порушення виявили на території приватного розважального комплексу де діяв зоопарк.

В повідомленні підкреслили, що гімалайський ведмідь, пума та інші дикі тварини утримувалися в неналежних умовах. Зокрема, площа вольєрів не відповідає встановленим

нормам і була значно меншою.

Екоінспектори викликали слідчо-оперативну групу працівників поліції, які повинні внести відомості в ЄРДР та відкрити кримінальне провадження. У разі доведення вини дикі тварини будуть вилучені.

У повідомленні підкреслили, що мінімальні норми площ вольєрів для утримання диких тварин на одну особину повинні складати:

- 100 м² для собак (вовків), середніх котячих (рисі, леопарди);

- 200 м² для великих котячих (леви, тигри, ягуари), ведмедів.

Нагадаємо, на Львівщині суд оштрафував мешканця села Боянець на 20 400 гривень за скидання решток тварин в незаконний скотомогильник на околиці лісу.

Джерело: ecopolitic

Додаток 3

до Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля

(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (автоматично генерується програмними засобами ведення Реєстру, не зазначається суб'єктом господарювання)

202333110533

(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності)

ОГОЛОШЕННЯ

про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля

Повідомляємо про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, зазначеної у пункті 1 цього оголошення, з метою виявлення, збирання та врахування зауважень і пропозицій громадськості до планованої діяльності.

1. Планована діяльність

Планована діяльність: видобування підземних вод питної якості Новосанжарського-3 родовища, придатних для промислового розливу.

Характеристика планованої діяльності: Новосанжарське-3 родовище питних підземних вод розташоване у південно-східній частині смт. Нові Санжари Полтавського району Полтавської області, водозабір складається з однієї експлуатаційної свердловини № 1, яка побудована та введена в експлуатацію у 1965 р.

Планованою діяльністю передбачається експлуатація родовища для забезпечення підприємства сировиною для розливу питної води та виготовлення безалкогольних напоїв. Хімічні аналізи проб води експлуатаційної свердловини № 1 родовища показали, що компоненти хімічного складу відібраної води відповідають вимогам ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної до споживання людиною». Вода зі свердловини буде напряму подаватись до цеху розливу, основним технологічним устаткуванням якого є лінія з розливу, що являє собою комплект спеціалізованого обладнання для здійснення повного циклу виготовлення товарного продукту – питна вода фасована та напої безалкогольні фасовані.

Виробничий майданчик підприємства розміщується на земельній ділянці з кадастровим номером 5323455100:30:007:0131 загальною площею 0,4537 га, цільове призначення ділянки – для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємств переробної, машинобудівної та іншої промисловості. Користування даною ділянкою здійснюється на правах оренди.

(загальні технічні характеристики, у тому числі параметри планованої діяльності (потужність, довжина, площа, обсяг виробництва тощо), місце провадження планованої діяльності)

2. Суб'єкт господарювання

ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ЄВРОТРАНССЕРВІС»,

код згідно з ЄДРПОУ 35796642

(повне найменування юридичної особи, код згідно з ЄДРПОУ

39300, Україна, Полтавська область, Полтавський район, селище міського типу Нові Санжари, вул. Чкалова, буд. 81-Е, тел. +38 (05344) 59-25-61

(місцезнаходження юридичної особи (поштовий індекс, адреса), контактний номер телефону)

3. Уповноважений орган, який забезпечує проведення громадського обговорення

Департамент екології та природних ресурсів Полтавської обласної військової

адміністрації. 36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1,

тел./факс (0532) 56-95-08, e-mail:

eko@adm-pl.gov.ua, (0532) 56-95-08,

Олейніков Сергій Олексійович

(найменування уповноваженого органу, місцезнаходження, номер телефону та контактна особа)

4. Процедура прийняття рішення про провадження планованої діяльності та орган, який розглядатиме результати оцінки впливу на довкілля

висновок з оцінки впливу на довкілля

(вид рішення відповідно до частини першої статті 11 Закону України "Про оцінку впливу на довкілля")

що видається Департаментом екології та природних ресурсів Полтавської обласної військової адміністрації

(орган, до повноважень якого належить прийняття такого рішення)

5. Строки, тривалість та порядок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля, включаючи інформацію про час і місце усіх запланованих громадських слухань

Тривалість громадського обговорення становить 25 робочих днів (не менше 25, але не більше 35 робочих днів) з моменту офіційного опублікування цього оголошення (зазначається у назві оголошення) та надання громадськості доступу до звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації, визначеної суб'єктом господарювання, що передається для видачі висновку з оцінки впливу на довкілля.

Протягом усього строку громадського обговорення громадськість має право подавати будь-які зауваження або пропозиції, які, на її думку, стосуються планованої діяльності, без необхідності їх обґрунтування. Зауваження та пропозиції можуть по-

даватися в письмовій формі (у тому числі в електронному вигляді) та усно під час громадських слухань із внесенням до протоколу громадських слухань. Пропозиції, надані після встановленого строку, не розглядаються.

Тимчасово, на період дії та в межах території карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби (COVID-19), спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, до повного його скасування та протягом 30 днів з дня скасування карантину, громадські слухання не проводяться і не призначаються на дати, що припадають на цей період.

Громадські слухання (перші) відбудуться -

(зазначити дату, час, місце та адресу проведення громадських слухань)

Громадські слухання (другі) відбудуться -

(вказати дату, час, місце та адресу проведення громадських слухань)

6. Уповноважений центральний орган або уповноважений територіальний орган, що забезпечує доступ до звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої доступної інформації щодо планованої діяльності

Департамент екології та природних ресурсів Полтавської обласної військової

адміністрації. 36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1,

тел./факс (0532) 56-95-08, e-mail:

eko@adm-pl.gov.ua, (0532) 56-95-08,

Олейніков Сергій Олексійович

(зазначити найменування органу, місцезнаходження, номер телефону та контактну особу)

7. Уповноважений центральний орган або уповноважений територіальний орган, до якого надаються зауваження і пропозиції, та строки надання зауважень і пропозицій

Департамент екології та природних ресурсів Полтавської обласної військової

адміністрації. 36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1,

тел./факс (0532) 56-95-08, e-mail:

eko@adm-pl.gov.ua, (0532) 56-95-08,

Олейніков Сергій Олексійович

(зазначити найменування органу, поштову та електронну адресу, номер телефону та контактну особу)

Зауваження і пропозиції приймаються протягом усього строку громадського обговорення, зазначеного в абзаці другому пункту 5 цього оголошення.

8. Наявна екологічна інформація щодо планованої діяльності

Звіт з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності.

(зазначити усі інші матеріали, надані на розгляд громадськості)

(зазначити іншу екологічну інформацію, що стосується планованої діяльності)

9. Місце (місця) розміщення звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації (відмінне від приміщення, зазначеного у пункті 6 цього оголошення), а також час, з якого громадськість може ознайомитися з ними

Звіт з оцінки впливу на Довкілля знаходиться в адміністративній будівлі:

- ПП «Євротранссервіс»

39300, Україна, Полтавська область, Полтавський район, селище міського типу Нові Санжари, вул. Чкалова, буд. 81-Е,

тел. +38 (05344) 59-25-61

- Новосанжарська селищна рада,

39300, Полтавська область, Полтавський район, селище міського типу Нові Санжари, вул. Центральна, 23

Звіт занесено до єдиного реєстру з оцінки впливу на Довкілля.

Громадськість може ознайомитись із Звітом з **23.06.2023**, протягом робочого дня.

(найменування підприємства, установи, організації, місцезнаходження, дата, з якої громадськість може ознайомитися з документами, контактна особа)

Експерти розповіли, як вуглецеве мито впливає на міжнародну торгівлю

Країни, що розвиваються, занепокоєні потенційним конфліктом між СВМ та принципом спільної, але диференційованої відповідальності

Кліматична політика впливає на світову торгівлю, що необхідно враховувати для позитивного посилення міжнародного співробітництва та стандартів.

Одним з основних інструментів кліматичної політики ЄС є механізм вуглецевого коригування імпорту СВМ, який покликаний вирівняти умови для компаній, які підпадають під різні кліматичні норми та податки, повідомляє LSE.

В матеріалі розповіли, що у світі існує близько 70 схем ціноутворення на вуглець, які охоплюють витрати за викиди, зокрема пов'язані зі шкодою для здоров'я людей, навколишнього середовища, власності тощо. Такі схеми реалізуються здебільшого через сплату податку. Однак підходи до ціноутворення відрізняються, а методи порівняння їх еквівалентності лише починають формуватися.

Зазначається, що це підштовхнуло деякі уряди розглянути СВМ. Механізм накладає певне мито на імпорт вуглецевоємних товарів з країн з менш суворю кліматичною політикою.

В матеріалі пояснили, що це може бути способом вирівняти умови для компаній, які підпадають під різні кліматичні норми та податки.

А також перешкодити компаніям переносити свою виробничу діяльність у країни з менш амбітною кліматичною політикою, тобто "витоку вуглецю".

Автори підкреслили, що такі односторонні заходи можуть спричинити напруженість у торгівлі та створити високі адміністративні витрати для компаній та урядів. Так країни, що розвиваються, занепокоєні потенційним конфліктом між СВМ та принципом «Спільної, але диференційованої відповідальності» (CBDR). Цей принцип включений до Паризької угоди та визнає, що розвинені країни повинні відігравати більшу роль у боротьбі зі зміною клімату через їхні значно вищі історичні викиди та більшу роль у підвищенні температури.

Вони звернули увагу, що технології з низьким вмістом вуглецю наразі належать переважно розвиненим країнам. А правила торгівлі, які віддають перевагу «чистішим» експортерам, передбачають передачу частки ринку від країн, що розвиваються, до розвинених. За відсутності політики підтримки конкурентоспроможності цих країн, зокрема щодо доступу до фінансування, ці заходи можуть суперечити CBDR.

Зазначається, що прикладами такої співпраці є Угода Світової організації торгівлі (СОТ) про субсидії на рибальство, яка забороняє шкідливі субсидії на підтримку сталого розвит-

ку океану, ухвалена в червні 2022 року.

Автори наголосили, що через відсутність глобальної угоди з питань торгівлі та клімату регіональні торговельні угоди (РТС) посилюються з точки зору їх зосередженості на зміні клімату. РТС дедалі частіше зобов'язують сторони виконувати умови Паризької угоди, причому деякі з них зосереджуються на усуненні торговельних та інвестиційних бар'єрів для екологічно чистих товарів, послуг і технологій.

За даними СОТ, 64 із 349 РТС (18%) наразі містять принаймні одне положення, яке прямо стосується зміни клімату, глобального потепління, скорочення викидів парникових газів або створення економіки з низьким рівнем викидів, і майже всі включають принаймні одну екологічне положення.

Зазначається, що серед членів СОТ зростає підтримка ініціатив, пов'язаних із сталим розвитком, що зосереджені на тарифній та нетарифній політиці, зокрема:

- структурованих дискусій щодо сталого розвитку торгівлі та навколишнього середовища;
- неформального діалогу щодо забруднення довкілля пластиком та екологічно стійкої торгівлі пластиком;
- ініціативи реформування субсидій на вичерпне паливо.

Джерело: LSE

У Шотландії завершили будівництво найбільшої вітрової електростанції

ВЕС зможе забезпечити енергією потреби 1,6 мільйона сімей

У Великій Британії встановили останню 114 вітрову турбіну на вітрової електростанції Сі-Грін. ВЕС стане найбільшою офшорною вітроелектростанцією Шотландії та найглибшою у світі установкою з фіксованим дном, повідомляє Energy Voice.

Зазначається, що вітрова електростанція зможе щорічно генерувати близько 5000 ГВт-год енергії. Вона зможе забезпечити потреби 1,6 мільйона сімей. Наразі на станції працюють 76 турбін потужністю 10 МВт.

Директор проекту Seagreen Джон Хілл розповів, що після встановлення всіх вітрових турбін їх почнуть вводити в експлуатацію та прокладатимуть кабелі між масивами.

«Проект уже приніс переваги місцевій громаді, ланцюжку постачання Великої Британії, і після того, як він буде повністю запущений влітку 2023 року, він зробить значний внесок у досягнення цілей чистого нуля для Шотландії та Великої Британії», – наголосив він.

Нагадаємо, Україна з початку повномасштабного вторгнення побудувала більше потужностей вітрової енергетики (114 МВт на Тілігульській ВЕС) ніж Велика Британія (1 МВт у Стаффордширі).

Джерело: Energy Voice

Дніпро вперше за 70 років повертається у природне річище

Фахівці розраховують спроможності водного басейну Дніпра

Після підриву Каховської ГЕС річка Дніпро практично повернулася у своє річище, в якому вона була 70 років тому. Вода відступила від берегів на 1,3-1,6 кілометра, повідомляє міністр внутрішніх справ Ігор Клименко у Telegram.

Він підкреслив, що однією з нагальних потреб у зоні ліквідації наслідків підриву Каховської ГЕС залишається забезпечення питною та технічною водою. Наразі її підвозять.

«Ми зараз робимо всі необхідні розрахунки, які дозволять спрогнозувати і потреби води населенню, і спроможності водного басейну річки Дніпро», – сказав Клименко.

Він додав, що наразі робиться все можливе для того, щоб у найкоротший термін провести комплекс геодезично-розвідувальних робіт, щоб запустити свердловини.

Клименко розповів, що в регіоні працюють 10 станцій фільтрації для очищення питної води. Окрім того, є запаси питної води, яких вистачить щонайменше на місяць.

Джерело: ecorpolic

В Міндовкілля розповіли про тонкощі закону “Про відходи” для підприємців

Відомство розробляє низку необхідних нормативно-правових актів

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів надало роз'яснення щодо деяких положень Закону «Про управління відходами» для підприємців.

Української асоціації вторинних металів зверталася до відомства щодо роз'яснення законодавчої невідповідності щодо брухту, повідомляє УАВтормет у Telegram.

У Міндовкілля підкреслили, що визначені обов'язки суб'єктів господарювання у сфері управління відходами передбачають збирання, купівлю, зберігання, перевезення, відновлення або видалення відходів, незалежно від виду відходів.

У листі звернули увагу, що управління відходами, що містять метали відбувається за нормами закону «Про металобрухт». А інші вимоги щодо таких відходів, зокрема їхня класифікація, облік та подання звітності, ліцензійна та дозвільна системи тощо, регулюються законом “Про відходи”. Окрім того, об'єкти оброблення відходів проектується, споруджуються та експлуатуються відповідно до вимог цього закону, законодавства у сфері містобудування та закону «Про оцінку впливу на довкілля». Правила технічної експлуатації таких об'єктів затверджують центральні органи виконавчої влади.

“Наразі міністерство завершує розроблення проекту нормативно-правового акта з цих питань”, – йдеться у листі.

У Міндовкілля підкреслили, що ведення обліку операцій з управління відходами та подання звітності є обов'язком суб'єктів господарювання у сфері управління відходами. Підприємці мають самостійно визначати код операції з відновлення відходів, що вказані у додатку 2 до закону “Про відходи”.

В повідомленні також роз'яснили законодавчу термінологію:

- операції з управління відходами – збирання, перевезення, відновлення та видалення відходів;

- збирання відходів – операція, що полягає у вилученні, купівлі, накопиченні та зберіганні відходів суб'єктами господарювання у сфері управління відходами, включаючи роздільне збирання, з метою подальшого перевезення відходів на об'єкти оброблення відходів;

- оброблення відходів – операція з відновлення або видалення відходів, включаючи підготовку відходів до таких операцій.

“Таким чином, операція збирання відходів не належить до операцій відновлення відходів, перелік яких визначено додатком 2 до Закону. Що стосується підготовки до відновлення відходів, то попередні операції до відновлення відходів включено до позиції К12 Додатка 2 до Закону. Застосування вказаної позиції К12 здійснюється за умови, якщо інша позиція цього Додатка не може бути застосована”, – пояснили в Міндовкілля.

В повідомленні додали, що видачу дозволів, або відмову у видачі, на здійснення операцій

з оброблення відходів віднесено до повноважень центрального органу виконавчої влади. Наразі Міндовкілля розробило проект постанови Кабінету міністрів «Про внесення змін до Положення про Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України», яка покликана наділити відомство повноваженнями з реалізації державної політики у сфері управління відходами.

В листі пояснили, що закон “Про відходи” визначає перелік, вимоги та спосіб подання документів для отримання дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів, термін видачі та термін дії дозволу, а також інші питання, пов'язані з дозвільною процедурою. Окрім того, форми заяви та інших документів визначаються порядком видачі дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів, що затверджує Кабінет міністрів.

В Міндовкілля підкреслили, що наразі розроблено проект постанови Кабінету міністрів «Про затвердження Порядку видачі (відмови у видачі, анулювання) дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів». Документ проходить внутрішнє погодження, після чого буде оприлюднений на офіційному вебсайті міністерства у рубриці «Консультації з громадськістю».

В листі пояснили, що для гармонізації процедури класифікації відходів з європейськими вимогами Міндовкілля розробило проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку класифікації відходів та Національного переліку відходів». Документ доступний на сайті відомства у рубриці «Консультації з громадськістю».

Зазначається, що національний перелік відходів у своїх вихідних угрупованнях співвідноситься з європейським та складається з 20 груп відходів:

- групи 1-12 та 17— 19 охоплюють відходи, що походять з різних галузей промисловості та/або процесів виробництва;

- групи 13-15 охоплюють відходи, що утворюються в результаті використання різних матеріалів та речовин;

- група 16 охоплює відходи, які не зазначені в інших групах Національного переліку відходів;

- група 20 охоплює побутові відходи (відходи домогосподарств та подібні відходи комерційних організацій, промислових підприємств, установ тощо), включаючи окремо зібрані фракції.

“Таким чином, відходи, що містять метали чи їх сплави, вироби з металу залежно від їх походження представлені у групах 02, 06, 10-12, 15-17, 19, 20 Національного переліку відходів”, – пояснили у листі.

Джерело: УАВтормет

На Запоріжжі заповідники перетворилися на пустелі

Площа суші на цих територіях збільшить майже вдвічі

Через підрив Каховській ГЕС національні природні парки «Великий Луг» та «Кам'янська Січ» на Запоріжжі поступово перетворюються на пустелю.

Про це написав міністр захисту довкілля та природних ресурсів Руслан Стрілець на своїй сторінці у Facebook, підкресливши, що орієнтовні збитки для цих територій сягнули 88 мільярдів гривень.

Він розповів, що за прогнозами площа суші на території цих нацпарків збільшить на тисячі гектарів, тобто майже вдвічі.

У нацпарку «Великий Луг» – на понад 7 тисяч га, «Кам'янська Січ» – на 5,5 тисяч га. За підрахунками екоінспекторів збитки від обміління Кам'янської Січі сягнули 73 млрд гривень, а Великого Лугу – 15 млрд гривень.

Стрілець наголосив, що на відновлення цих територій до природного стану, відтворення рослинного та тваринного світу знадобляться десятиріччя. Відповідні програми вже розробляються.

“Світ не має права пробачити цей екологічний терор країні-агресору. Збройна агресія росіян – це не лише втрати тут і зараз. Це глобальні виклики для майбутніх поколінь. Нещодавно квітучі території та родючі ґрунти можуть перетворитися на пустелю”, – написав він.

Стрілець додав, що це призведе до підвищення температур та поглибить кліматичну кризу, збільшить ризик посух та екстремальних погодних явищ.

Окрім того, підрив Каховської ГЕС вплине на продовольчу безпеку. Адже від українських поставок залежить життя 400 мільйонів людей у країнах Близького Сходу та Азії.

Нагадаємо, через підрив Каховської ГЕС повністю обміліли водно-болотні угіддя «Архіпелаг Великі та Малі Кучугури» та «Заплава Сім Маяків» на Запоріжжя. Ці водойми мають статус міжнародного значення та включені до списку Рамсарських угідь.

Раніше міністр захисту довкілля та природних ресурсів Руслан Стрілець заявив, що через підрив Каховської ГЕС під загрозою загинуть опинилися 160 тисяч птахів та понад 20 тисяч диких тварин. “Велика вода” змиває усе біорізноманіття та може знищити 9 об'єктів Смарагдової мережі та 5 Рамсарських угідь.

Джерело: ecopolitic

Новий експериментальний реактор перетворює пластик і вуглекислий газ на корисне пальне

У Кембриджі створили другу версію експериментального реактора для перероблювання CO₂ і відходів із пластику на корисні хімічні сполуки. Від першої вона відрізняється вдосконаленою камерою обробки.

Як це працює

Раніше вченим потрібно було подавати концентрований і очищений газ, а тепер установка може працювати з будь-якими викидами в атмосферу. Для цього вони пропускаються через лужний фільтр, що дає змогу відокремити CO₂ від інших газів.

- У реакторі відбувається процес вилучення електронів із пластику і передачі їх у CO₂, що перетворює його на синтез-газ — просте і зручне в експлуатації паливо.

- Пластик розпадається, внаслідок чого утворюється гліколева кислота, затребувана сировина для косметичної промисловості.

- Енергію для проведення всіх хімічних опе-

рацій витягують із сонячного світла за допомогою новітнього перовскітного елемента.

Про кількісні показники роботи установки даних немає, це поки що просто демонстрація технології.

У перспективі вона допоможе замкнути цикл використання вуглецю в промисловості, коли викиди від використаного палива самі стають джерелом вуглецю для створення нового палива. Попутно частково вирішується завдання щодо зниження обсягів пластикового сміття на планеті й зменшується витрата природних матеріалів за рахунок збільшення масштабів перероблення відходів.

Про масштабування й повноцінну експлуатацію мова поки не йде, тож сказати, коли ми зможемо застосувати нову технологію, ще неможливо.

Джерело: Cambridge University

Фінська компанія випустила обігрівачі, товщиною з картон – ними можна покрити стіни та меблі

The Warming Surfaces розробила нагрівальну плівку (радіатор) товщиною з аркуш картону, яку можна наклеїти на стіну або навіть меблі. Виглядає вона як панель ламінату, але всередині – тонка мережа дротів, яка починає виділяти тепло вже за кілька хвилин після ввімкнення.

Над радіатором нового типу компанія працювала протягом двох років. Назвали його Halia і з'явиться він уже в 2024 році. При розробці Warming Surfaces прагнула мінімізувати об'єми матеріалів, які використовуються в опалювальних системах, і скоротити споживання теплової енергії.

Що відомо про Halia

Цікаво, що радіатори Halia починалися як військова технологія. Інженери The Warming Surfaces, яка вийшла з державного науково-дослідного центру VTT, отримали замовлення від військових на розробку цілі-приманки з тепловою сигнатурою. Це мала би бути поверхня, яка віддає тепло і яку супротивник міг би прийняти вночі за танк або іншу військову техніку. Однак що далі йшла робота, тим більше дослідники розуміли, що їхню технологію можна застосувати й у цивільній сфері – для опалення будинків та офісів.

Оскільки товщина нагрівальних елементів менша міліметра, їх можна помістити всередину майже будь-якого матеріалу, зокрема в тканину. А оскільки вони розташовуються близько до поверхні й на великій площі, то можуть нагріти приміщення майже миттєво. Якщо ж підключити їх до відповідних датчиків, нагрів-

ання відбуватиметься за заданим програмою алгоритмом – наприклад, у певний час, з перервами тощо.

«Ваше приміщення дізнається, коли ви прийшли додому або наближаєтесь, і робить температуру комфортною для вас. Відгук відбувається насправді швидко. Не блискавично, але йдеться про десятки секунд, за які температура досягає бажаного рівня.»

– каже Яні-Мікаель Куусісто з Warming Surfaces.

Поки що компанія продемонструвала свою технологію, вбудованою в панелі, схожі на ламінат. Але на її сайті можна знайти зображення, де нагрівальні елементи перебувають на дивані та кріслі. Тобто, ймовірно, їх можна вбудовувати прямо в меблі або постачати у вигляді ковдри, яку користувач зможе постелити або вкритися.

Як і інші форми панельно-променистого опалення, система Halia нагріває простір більш рівномірно, ніж системи примусового повітряного обігріву, не шумить і не займає багато місця.

Компанія уклала контракт із Surforma, виробником ламінату з Португалії, де і проведуть цієї осені випробування дослідної партії панелей, якими обладнають офісні меблі. Це дасть змогу зрозуміти, як поведуться нагрівальні елементи в теплішому й вологішому кліматі. Серійне виробництво заплановано на 2024 рік.

Джерело: Fast Company

Ель-Ніньйо офіційно тут: чого чекати людству від чергового циклу потепління океану

Після кількох місяців попереджень експерти підтвердили, що потепління океану Ель-Ніньйо вже повноцінно настало й поступово посилюватиметься взимку. Це матиме наслідки для клімату в усьому світі.

Явища Ель-Ніньйо зазвичай відбуваються кожні два-сім років і характеризуються вищою, ніж у середньому, температурою поверхні моря навколо екватора в центральній і східній частинах Тихого океану. Але вплив цієї події можна відчувати в усьому світі. Протилежним його явищем є Ла-Нінья – зниження поверхневої температури води нижче кліматичної норми.

Яким буде новий Ель-Ніньйо

Залежно від своєї сили, Ель-Ніньйо може спричинити цілу низку наслідків, таких як збільшення ризику сильних злив та посух у певних регіонах світу. Ель-Ніньйо може призвести до нових температурних рекордів, особливо в тих регіонах, де під час Ель-Ніньйо вже спостерігаються температури вище середнього рівня, – каже Мішель Л'Еро, фізик з Центру прогнозування клімату NOAA.

Експерти вже давно підозрювали, що новий Ель-Ніньйо прийде вже цього року. У березні та квітні супутник зафіксував ранні ознаки його формування. Теплі води Тихого океану рухалися на схід до західного узбережжя Південної Америки.

- Минулого місяця Всесвітня метеорологічна організація заявила, що ймовірність того, що потепління відбудеться в період з травня по липень, становить 60%, і що з кожним місяцем ця ймовірність зростатиме.

- Потім NOAA оприлюднило свій власний прогноз, в якому передбачалося, що цього року явище Ель-Ніньйо майже гарантоване, і що воно може бути сильним, значно сильнішим, ніж попереднє.

- Агентство додало, що існує 90% ймовірність того, що умови можуть зберегтися до 2024 року.

- Зараз вчені очікують, що умови «від помірних до сильних» триватимуть у Північній півкулі восени та взимку.

Ель-Ніньйо провокує вищі температури, підвищує ймовірність ураганів та інше. Це накладається на загальне глобальне потепління й може підштовхнути глобальну температуру до перетину порогу в 1,5 градуса, що призведе до катастрофічного і незворотного руйнування клімату.

Останнє явище Ель-Ніньйо відбулося в період з лютого по серпень 2019 року, але його наслідки були відносно слабкими.

Джерело: Live Science

На Енцеладі може існувати біологічне життя – останній важливий елемент знайдено

Аналізуючи дані зібрані космічним зондом «Кассіні» науковці зробили революційне відкриття – виявлення фосфатів у підповерхневих океанах Енцелада. Фосфат є життєво важливою хімічною речовиною, необхідною для зародження та перебігу біологічних форм життя.

Попередні дослідження вже визначили інші необхідні компоненти для зародження життя на Енцеладі, і лише фосфор залишався не вловимим. Тепер, завдяки цьому останньому відкриттю, науковці вважають, що Енцелад має потенціал для виявлення життя.

Чому фосфор такий важливий

Фосфор у своїй фосфатній формі відіграє вирішальну роль у створенні ДНК, РНК і клітинних мембран. Його присутність на Енцеладі викликає інтерес з моменту відкриття підземних океанів і кріовулканічних шлейфів на цьому далекому супутнику.

Космічний апарат «Кассіні», запущений у 1997 році, був спеціально розроблений для

дослідження систем Сатурна і Юпітера. Протягом десятиліття, з 2005 по 2015 рік, «Кассіні» здійснив кілька прольотів повз Енцелад, одночасно вивчаючи кільцеву систему Сатурна.

Під керівництвом Франка Постберга, професора планетології Вільного університету Берліна, команда дослідників заглибилася в дані, отримані аналізатором космічного пилу (CDA) «Кассіні». Хоча дані були зібрані багато років тому, обсяг інформації зробив її аналіз трудомістким завданням.

«Ці дані пролежали на серверах NASA 15 років. Інструмент передав такий великий обсяг даних, що ми не могли проаналізувати їх усі під час активної місії», – зауважив Постберг.

Після того, як у 2017 році команда спочатку опублікувала частковий аналіз даних, вона отримала фінансування від Європейської дослідницької ради для проведення поглибленого вивчення значно більшого набору даних. Постберг наголосив, що вони не шукали кон-

кретно фосфати. Він пояснив, що вуглець, водень, азот, кисень, фосфати, фосфор і сірка є необхідними для зародження життя. З цих шести компонентів фосфати були єдиними, які раніше не були виявлені в даних «Кассіні». Попередні дослідження вже вказували на наявність решти п'яти компонентів на Енцеладі.

Це нове відкриття на Енцеладі передбачає потенційне відкриття та дослідження життя за межами нашої планети. Хоча нам ще багато чого належить відкрити і осмислити, цей прорив розпалює наукову цікавість і стимулює пошук витоків життя в неосяжних просторах космосу.

Одна з флагманських місій NASA – Orbilander відправиться до Енцелада саме у пошуках життя. Місія передбачає виведення на орбіту супутника апарата, який досліджуватиме викиди з гейзерів, а потім здійснить посадку на Енцелад.

Джерело: Nature

Людство викачало стільки ґрунтових вод, що змістило вісь Землі

Відповідно до нового дослідження, опублікованого минулого тижня в журналі Geophysical Research Letters, протягом десятиліть люди викачували так багато ґрунтових вод, що це призвело до зміщення осі обертання Землі.

Деталі

Коли Земля обертається, її полюси обертання — там, де уявна лінія осі проходить через кору планети — природним чином трохи рухаються. Все, від океанських течій до переміщення розплавленої породи в мантії та танення льодовиків, викликаного зміною клімату, може призвести до зміни розподілу маси по земній кулі та спонукати вісь до дрейфу.

Автори нового дослідження зазначають, що вода, яка зберігається в штучних водоймах і сезонні зміни атмосферних вітрів також можуть зіграти свою роль у зміщенні земної осі. За даними NASA, у 20 столітті вісь Землі зміщувалася приблизно на чотири дюйми (10 сантиметрів) на рік.

Але глобальне потепління — не єдиний антропогенний фактор, який переміщує полюси

планети. За оцінками нового дослідження, між 1993 і 2010 роками відкачування ґрунтових вод і пов'язане з цим підвищення рівня моря призвело до дрейфу полюсів приблизно на 80 сантиметрів. Вчені зазначають, що такий рівень зсуву, спричинений викачуванням ґрунтових вод, не впливає на тривалість дня чи пори року.

У новому дослідженні науковці використовували комп'ютерну модель, щоб розглянути вплив різних факторів на зсув полюсів. Коли вони не включили видалення підземних вод у свою модель, їхні прогнози не збігалися з рівнем зміни, який спостерігається.

Але коли вони взяли до уваги величезну кількість відкачаної води, яка в період з 1993 по 2010 рік становила більш як два трильйони тонн, їхня модель відповідала реальним спостереженням.

З цього аналізу дослідники підрахували, що вісь Землі рухається на 4,3 сантиметра на рік через видалення ґрунтових вод. Серед факторів, які розглядалися в дослідженні, від-

качування підземних вод було другим за величиною внеском у дрейф осі після танення льодовикового покриву Гренландії.

Ґрунтові води, вилучені з ділянок у середніх широтах Землі, наприклад у США та Індії, мають надзвичайно великий вплив на полярний дрейф порівняно з видобутком води на екваторі чи полюсах. Однак більшість викачування відбувається в цих зонах із сильним впливом на вісь.

Попередні дослідження підраховували, що видобута підземна вода, яка зрештою тече в океани, спричинила підвищення рівня моря на 6,24 міліметра між 1993 і 2010 роками.

У період з 2006 по 2015 рік рівень світового океану піднімався приблизно на 3,6 міліметра на рік і нове дослідження підтвердило, що викачування ґрунтових вод зробило у це основний внесок.

Джерело: Nature

Засновник та Видавець
Товариство з обмеженою
відповідальністю «ГЕОАКЦЕНТ»
Гол. редактор Глушаниця Максим Володимирович
Відповідальний за випуск:
Глушаниця Максим Володимирович
Видання виходить кожен місяць
за наявності матеріалів.

Адреса редакції:
Україна, 01033, м. Київ, вул. Желянська, буд. 59,
оф. 159 ;
тел.: +380739753774; geo.accent.tov@gmail.com
Свідоцтво про реєстрацію засобу масової
інформації КВ 25246-15186Р від 7.09.2022 р.
Газета не завжди поділяє позицію
авторів публікації.
Видання розповсюджуються безкоштовно

За достовірність інформації несуть
відповідальність автори публікації та рекламодавці.
Віддруковано ФОП Щуренко Валерія Миколаївна

Наклад 3000 прим.
Замовлення №50/2
Дата виходу в світ
23 Червня 2023 року